

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А

КОЛЕЖ ПО ТУРИЗЪМ - ВАРНА

КАТЕДРА „ ТУРИЗЪМ“

Приета от СК (протокол №/ дата): №12/25.04.2024 г.	УТВЪРЖДАВАМ:
Приета от КС (протокол №/ дата): №10/22.04.2024 г.	Директор: (проф. д-р Велина Казанджиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ВЪВЕДЕНИЕ В ТУРИЗМА“;

ЗА СПЕЦ: „Мениджмънт на хотели и ресторанти“, Задочно обучение, ОКС
„професионален бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: първи; СЕМЕСТЪР: първи;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 22 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
ЛЕКЦИИ	15	15
УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	7	7
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	128	

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р Велина Казанджиева)

2.
(гл. ас. д-р Златка Тодорова)

Ръководител катедра:
„Туризм“ (доц. д-р Станислав Пляков)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Въведение в туризма“ е фундаментална за спец. „Мениджмънт на хотели и ресторанти“ и „Мениджмънт на туризма и развлекателния бизнес“ и има за цел да формира специализирани знания, необходими като фундамент за останалите специални дисциплини. В съдържанието на дисциплината са включени общи въпроси от теорията на туризма: поява и развитие на науката за явлението, същност, типология, роля, историческо развитие, съвременни тенденции, конфликти и проблеми; въпроси от икономиката на туризма: туристическо потребление, туристическо място, туристически продукт, материална база, труд и кадри, икономическа ефективност; въпроси на институционализирането и регулирането на туризма: туристическа политика и планиране на туризма и туризмът в България – история, съвременно развитие, организация и управление.

Теоретичните знания, получени по дисциплината „Въведение в туризма“ предоставят възможност на студентите да придобият редица **компетентности**, най-значимите от които са:

- **Езикова грамотност** – формира основата на последващо учене и езиково взаимодействие, развива уменията за четене и писане и правилно разбиране на писмена информация и поради това е необходимо лицето да има познания по лексика, по функционална граматика и за функциите на езика;

- **Предприемаческа компетентност** – формира умения за планиране, управление на проекти, стратегическо мислене, оценка на силни и слаби страни, риск мениджмънт, инвестиции, управление на средства, решаване на проблеми, финансова грамотност, анализ на ключови икономически показатели, форми на организация на бизнеса, управление на ресурси и средства, самостоятелна и екипна работа, социално предприемачество, делови умения.

- **Културна осведоменост и изява** – формира способност за действие в съответствие с благоприятните възможности и идеи, и за тяхното трансформиране в ценности за други хора.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ПОЯВА И РАЗВИТИЕ НА ТЕОРИЯТА ЗА ТУРИЗМА		1	1	
1.1.	Обективни исторически предпоставки за поява и развитие на теорията за туризма			
1.2.	Основни етапи и тенденции в развитието на съвременната теория за туризма			
1.3.	Взаимовръзки на теорията за туризма с другите науки			
1.4.	Поява и развитие на теорията за туризма в България			
ТЕМА 2. СЪЩНОСТ И ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА		1		
2.1.	Методологически проблеми при дефинирането на понятието „туризъм“			
2.2.	Същностна характеристика и определение на туризма			
2.3.	Основни видове и форми на туризма			
ТЕМА 3. ИСТОРИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА		1	1	
3.1.	Обективни предпоставки за поява и развитие на туризма			
3.2.	Основни етапи в историческото развитие на туризма			

3.3.	Водещи тенденции и перспективи за развитие на туризма в съвременния етап Основни видове и форми на туризма			
3.4.	Фактори, определящи развитието на съвременния туризъм			
ТЕМА 4. РОЛЯ И ЗНАЧЕНИЕ НА ТУРИЗМА		1		
4.1.	Методически основи за анализ и оценка на ролята и значението на туризма Обективни предпоставки за поява и развитие на туризма			
4.2.	Икономическа роля и значение на туризма			
4.3.	Неикономически аспекти на ролята и значението на туризма			
ТЕМА 5. ПРОБЛЕМИ И КОНФЛИКТИ В РАЗВИТИЕТО НА СЪВРЕМЕННИЯ ТУРИЗЪМ		2	1	
5.1.	Положителни и отрицателни въздействия от развитието на съвременния туризъм			
5.2.	Сезонност в туризма			
5.3.	Конфликти между развитието на туризма и околната среда			
5.4.	Туризмът и антихуманните явления			
5.5.	Концепцията за развитие на устойчив и алтернативен туризъм			
ТЕМА 6. ТУРИСТИЧЕСКО ПОТРЕБЛЕНИЕ		1		
6.1.	Туризмът като процес на индивидуално и обществено потребление			
6.2.	Туристически потребности и мотиви			
6.3.	Индивидът като субект на туристическо потребление			
ТЕМА 7. ТУРИСТИЧЕСКИ ПАЗАР – СЪЩНОСТ, ОСОБЕНОСТИ, ВИДОВЕ. ТУРИСТИЧЕСКО ТЪРСЕНЕ И ТУРИСТИЧЕСКО ПРЕДЛАГАНЕ		1	1	
7.1.	Същност, особености и функции			
7.2.	Видове туристически пазари			
7.3.	Туристическо търсене. Същност и особености			
7.4.	Туристическо предлагане. Същност и особености			
ТЕМА 8. ТУРИСТИЧЕСКО МЯСТО		1		
8.1.	Определение и особености			
8.2.	Фактори и детерминанти, определящи туристическото място			
8.3.	Типология на туристическите места			
8.4.	Туристическо място и „първичното предлагане“ в туризма			
ТЕМА 9. ТУРИСТИЧЕСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ		1	1	
9.1.	Определение и същностна характеристика на туристическите предприятия			
9.2.	Типология на туристическите предприятия			
9.3.	Ролята на предприятието при удовлетворяване на туристическите потребности			
ТЕМА 10. ОСНОВНИ „ПРОИЗВОДСТВЕНИ“ РЕСУРСИ НА ТУРИЗМА		1		
10.1.	Природни и антропогенни туристически ресурси			
10.2.	Материални ресурси			

10.3.	Човешки ресурси			
10.4.	Финансови и капиталови ресурси			
ТЕМА 11. ТУРИСТИЧЕСКА ПОЛИТИКА		1	1	
11.1.	Туристическата политика като система			
11.2.	Цели и средства на туристическата политика			
11.3.	Типология и съдържание на туристическата политика			
ТЕМА 12. СУБЕКТИ НА ТУРИСТИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА		1		
12.1.	Обща типология и характеристика			
12.2.	Носители на международната туристическа политика			
12.3.	Носители на националната туристическа политика			
12.4.	Регионални и местни туристически организации			
ТЕМА 13. ОСОБЕНОСТИ НА КОНКУРЕНЦИЯТА В ТУРИЗМА		1	1	
13.1.	Определение и характеристики на конкуренцията			
13.2.	Основни форми на конкуренция			
13.3.	Пазарното поведение на фирмите, с цел повишаване на конкурентоспособността в условията на монополистична конкуренция			
13.4.	Монополни структури в туризма			
ТЕМА 14. КООПЕРИРАНЕ В ТУРИЗМА		1		
14.1.	Същност, характерни черти, цели и нива на кооперирането			
14.2.	Видове и форми на коопериране			
14.3.	Предимства и недостатъци на кооперирането			
ОБЩО:		15	7	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Защита на курсова работа по избрана тема	1	25
1.2.	Презентация „Добри практики в туризма“	1	23
1.3.	Тест (междинен)	1	20
Общо за семестриален контрол:		3	68
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит – тест със затворени и отворени въпроси	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		4	128

IV. ЛИТЕРАТУРА:

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. **Нешков, М.** и др. Въведение в туризма. “Наука и икономика”, ИУ Варна, 2014;
2. **Нешков, М.** и др. Въведение в туризма. Учебно помагало, “Наука и икономика”, ИУ Варна, 2018;
3. **Маринов, С.** Съвременни видове туризъм.” Наука и икономика”, ИУ Варна, 2011

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Апостолов, Н. Туристически ресурси. Университетско издателство на ИУ, Варна, 2003.
2. Емилова И., Е. Великова. Въведение в туризма. Издателство на НБУ, 2016.
3. Кабушкина, Н., А. Дуровича. Организация туризма. Минск, “Новое знание”, 2003.
4. Нешков, М. и др. Въведение в туризма. “Наука и икономика”, ИУ Варна, 2007.
5. Нешков, М. и к-в. Икономика на туристическата фирма. С., НБУ ФДО, 2007.
6. Ракаджийска, Св. Международните туристически пътувания към България в периода на преход към пазарна икономика, ИИ на БАН, С., 2002.
7. Българският туризъм - управление и ефективност, сборник доклади, Варна, Славена, 2005.
8. Икономиката и развитието на обществото, сборник доклади, том IV, Варна, Университетско издателство, 2002.
9. Качеството на българския туризъм - мит и реалност, сборник доклади, Варна, Славена, 2003.
10. Технологичните иновации и туризмът на България, сборник доклади, Варна, Славена, 2004.
11. Туризмът през XXI век, сборник доклади, София, 2002.
12. Туристическата наука и предизвикателствата на XXI век, сборник доклади, Варна, Наука и икономика, 2005.
13. Dreyer, A. u.a. Krisenmanagement im Tourismus: Grundlagen, Vorbereitung und kommunikative Bewältigung. R. Oldenburg Verlag, München/Wien, 2001.
14. Freyer, W. Tourismus-Ökonomie oder Ökonomie des Tourismus - Der Beitrag der Wirtschaftswissenschaften zur Theorie des Tourismus (in Fischer/Lässer: Theorie und Praxis der Tourismus- und Verkehrswirtschaft im Wertewandel, S. 59).
15. Mund, J. Tourismus. 3. völlig überarbeitete und ergänzte Auflage, R. Oldenburg Verlag, München/Wien, 2006.
16. Tourism: 2020 Vision. Executive Summary Updated. World Tourism Organization, Madrid, 2005.
17. UNWTO, World Tourism Barometer, vol.4 N 1 01. 2006.
18. <http://www.bgcert.com/>
19. <http://www.cemark-bg.org/20.htm>
20. <http://www.tourism.government.bg/bg/>